

Sygn. akt I Ns 614/14

POSTANOWIENIE

Dnia 29 listopada 2016 r.

Sąd Rejonowy w Giżycku I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska
Protokolant:	Starszy sekr. sądowy Donata Romanowska

po rozpoznaniu w dniu 15 listopada 2016 r. w Giżycku na rozprawie

sprawy z wniosku S. B. (1)

z udziałem K. B.

o podział majątku

postanawia:

I. Ustalić, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni S. B. (1) i uczestnika postępowania K. B. wchodzi następujące składniki majątkowe:

1. Nieruchomość gruntowa oznaczona nr geodezyjnym 26 o powierzchni 1,94 ha położona w L. gmina M., dla której w Sądzie Rejonowym w Giżycku prowadzona jest księga wieczysta o nr (...) o wartości 25.802 zł.
2. Nieruchomość wiejska zabudowana oznaczona nr geodezyjnym 22/3 o powierzchni 0,2102 ha położona tamże opisana w księdze wieczystej SR w Giżycku pod nr (...) o wartości 62.268 zł.
3. Przyczepa dwuosiowa - platforma do bel o wartości 3.000zł.
4. Przyczepa samochodowa R. o wartości 2.000zł
5. Ciągnik U. C-355 rok produkcji 1972.r o wartości 12.000zł
6. Kosiarka rotacyjna rok produkcji 2005 o wartości 1.600zł.
7. O. do bel o wartości 5.000zł.
8. P. spalinowa H. (...),1 kM o wartości 550zł.
9. S. (...)kątowa o wartości 90zł.
10. K. (...) spalinowa S. o wartości 750zł.
11. Motocykl marki H. o wartości 800zł.
12. A. (...) prądotwórczy o wartości 2.300zł

13. Samochód marki M. (...) o wartości 5.000zł.
14. Sprężarka o wartości 500zł.
15. Konwie do mleka 2szt. o wartości 400zł.
16. Zgrabiarka 7-gwiazdowa o wartości 700zł.
17. Komplet kluczy warsztatowych o wartości 80zł.
18. Szlifierka kątowna M. o wartości 70zł.
19. Narzędzia drobne o wartości 180zł.
20. Chłodziarko-zamrażarka B. o wartości 320zł.
21. Zestaw mebli kuchennych o wartości 460zł.
22. Zamrażarka skrzyniowa W. o wartości 150zł
23. Fotele brązowe 2 szt. o wartości 140zł.
24. Segment pokojowy brązowy o wartości 120zł.
25. Kanapa brązowa o wartości 70zł.
26. Segment dwukolorowy pokojowy o wartości 280zł.
27. Stolik ława ciemnobrązowy o wartości 70zł.
28. Kuchnia gazowa I. o wartości 220zł.
29. Komplet mebli kuchennych (ława narożna, stół) o wartości 280zł.
30. Krzesła tapicerowane 2 szt. o wartości 70zł.
31. Telewizor L. (...) 52" o wartości 700zł.
32. Laptop M. zdekompletowany bez wartości.
33. Zlewozmywak o wartości 80zł.
34. Okap kuchenny M. o wartości 50zł.
35. Szafka łazienkowa z lustrem o wartości 45zł.
36. Lustro łazienkowe z kinkietami o wartości 70zł.
37. Półki narożne drewniane 2 szt . o wartości 65 zł.
38. Zegar ścienny na baterie o wartości 25zł.
39. Obraz w ramce „różowy nenufar” o wartości 30zł.
40. Ramki do zdjęć 3 szt. o wartości 30zł.
41. Karnisz plastikowy 1,5 m o wartości 15zł.

42. Szafka brązowa o wartości 90zł.
43. Szafka na buty o wartości 30zł.
44. Wieża S. o wartości 400zł.
45. Wieża L. (...) o wartości 150zł.
46. Stolik ława jasny brąz o wartości 110zł.
47. Szafka RTV o wartości 50zł.
48. Łóżko rozkładane o wartości 100zł.
49. Płyta obornikowa i zbiornik na gnojowicę o wartości 24.212zł.
50. Poidła z rurami 9 szt. o wartości 90zł.
51. Podgrzewacz do wody 40 l o wartości 100zł.
52. Dojarka W. (...)o wartości 1.200zł.
53. Środki uzyskane ze sprzedaży garażu blaszanego o wartości 1000zł, silosa paszowego o wartości 1000zł i prasy belującej o wartości 20.000zł – w sumie składniki majątkowe o wartości 22.000zł

całość o łącznej wartości 174.912zł (sto siedemdziesiąt cztery tysiące dziewięćset dwanaście złotych 00/100)

II. Dokonać podziału majątku wspólnego wnioskodawczyni S. B. (1) i uczestnika postępowania K. B. w ten sposób że,:

1. według planów biegłego sądowego J. O. z dnia 24.01.2016r. i 22.08.2016r., stanowiących integralną część niniejszego orzeczenia z nieruchomości oznaczonej (...) powierzchni 0,2102 ha wydzielić działki:

a) oznaczoną (...)o powierzchni 0,1131 ha o wartości 33 756 zł

b) oznaczoną nr geod 22/6 o powierzchni 0,0971 ha .o wartości 28 512 zł

2. Na wyłączną własność wnioskodawczyni S. B. (1) przyznać nieruchomość oznaczoną n. (...) (...) nr Kw (...) i oznaczoną nr geod (...), obie położone w L. gmina M. i ruchomości wymienione w punkcie I pkt 3, 4, 7, 8, 12, 16, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33,34 , 35, 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47,48, 49, 52, 53 **o wartości 119.496 zł** (sto dziewięćnaście tysięcy czterysta dziewięćdziesiąt sześć złotych 00/100)

3. Na wyłączną własność uczestnika postępowania K. B. przyznać nieruchomość oznaczoną nr geodezyjnym (...) o powierzchni 0,1131 ha położoną w L. gmina M. i następujące ruchomości wymienione w punkcie I pkt 5, 6, 9, 10, 11, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 50, 51, **o wartości 55.416 zł** (pięćdziesiąt pięć tysięcy czterysta szesnaście złotych 00/100)

III. Oddalić wnioszek o ustalenie nierównych udziałów stron w majątku wspólnym.

IV. Tytułem spłaty zasądzić od S. B. (1) na rzecz K. B. kwotę (**17.666,50 zł siedemnaście tysięcy sześćset sześćdziesiąt sześć złotych 50/100**) płatną w terminie 30 dni od uprawomocnienia się orzeczenia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie do dnia zapłaty.

V. Nakazać stronom wzajemne wydanie sobie przyznanych im składników majątkowych w terminie 30 dni od uprawomocnienia się orzeczenia.

VI. Ustalić, że koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie strony ponoszą we własnym zakresie.

VII. Zwolnić strony od ponoszenia kosztów sądowych.

SSR Anna Kurzynowska - Drzażdżewska

Sygn. akt I Ns 614/14

UZASADNIENIE

Wnioskodawczyni S. B. (1) domagała się dokonania podziału majątku wspólnego, nabytego w czasie trwania wspólności ustawowej małżeńskiej z uczestnikiem K. B., w skład którego wchodzi: zabudowana nieruchomości, działka nr (...) o pow. 0,2368 ha położona w L., gm. M., dla której Sąd Rejonowy w Giżycku prowadzi Kw o nr (...), zabudowana budynkiem obory i połową stodoły o wartości 100.000 zł, niezabudowana nieruchomości rolna, działka nr (...) o pow. 1,9400 ha, położona w L., gmina M., dla której Sąd Rejonowy w Giżycku prowadzi Kw nr (...) o wartości 20.000 zł, ciągnik U. C 355 o wartości 12.000 zł, kosiarka rotacyjna o wartości 2.500 zł, prasa belująca o wartości 20.000 zł, przyczepa dwuosiowa o wartości 4.000 zł, przyczepa samochodowa R. o wartości 2.000 zł. Wnioskodawczyni domagała się dokonania podziału majątku w ten sposób, by przyznać jej na wyłączną własność składniki majątku wymienione w pkt. 1b-1f wniosku, zaś uczestnikowi w pkt 1g, a zabudowaną nieruchomości- działka nr (...) podzielić w sposób zaproponowany na szkicu załączonym do wniosku. Wnioskodawczyni wniosła nadto o ustalenie, że poniosła nakłady z majątku odrębnego na majątek wspólny stron w łącznej wysokości 28.747,01 zł i rozliczenie tych nakładów w niniejszym postępowaniu. Dodatkowo żądała ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym stron, w ten sposób, że udział wnioskodawczyni wynosi 70%, a uczestnika 30%.

W ostatecznie sprecyzowanym żądaniu uzupełniła wniosek o podział majątku wspólnego o następujące ruchomości: samochód marki M. (...) o nr rej. (...) o wartości 5000 zł, motor marki H. o wartości 5000 zł, sprzężarka o wartości 700 zł, kosa spalinowa marki S. o wartości 1200 zł, dwie konwie do mleka o wartości 1000 zł, narzędzia warsztatowe o wartości 2000 zł, piła spalinowa marki H. o wartości 1000 zł, 40-litrowy podgrzewacz wody o wartości 300 zł, poidła z rurami o wartości 1000 zł, rama rozrzutnika o wartości 700 zł, motor marki K. o wartości 2500 zł, agregat prądotwórczy o wartości 2000 zł, przyczepa dwuosiowa o wartości 4000 zł, garaż blaszany o wartości 1000 zł, silos paszowy o wartości 1000 zł. Składniki wymienione w pkt 10-1s pisma z dnia 2.03.2015 r. miałyby być przyznane wnioskodawczyni, zaś uczestnikowi w pkt 1a-1n.

W uzasadnieniu wniosku o podział majątku wnioskodawczyni podała, że małżeństwo z uczestnikiem zostało rozwiązane z jego wyłącznej winy. W trakcie trwania małżeństwa do majątku wspólnego strony nabyły niezabudowaną nieruchomości rolną- działka nr (...) o pow. 1,9400 ha oraz zabudowaną nieruchomości nr 22/3 o pow. 0,2368 ha. Wnioskodawczyni podała, że działkę nr (...) strony nabyły 18.05.2009 r. w drodze kupna od (...) za kwotę 20.850 zł, na której zakup strony zaciągnęły kredyt w wysokości 12.000 zł. Działkę nr (...) strony otrzymały w drodze darowizny od rodziców uczestnika. W chwili zawarcia umowy darowizny działka była zabudowana budynkiem obory i połową budynku stodoły, strony zaś w trakcie trwania małżeństwa odremontowały je. Wnioskodawczyni podniosła, że w dniu 5.06.2006 r. strony zaciągnęły pożyczkę na zakup prasy rolującej wraz z aplikatorem oraz owijarki w wysokości 40.280 zł. Sprzedała stanowiące jej majątek odrębny nieruchomości rolne za kwotę 141.565 zł i z kwoty tej spłaciła wspólnie zaciągnięty z uczestnikiem kredyt na zakup działki nr (...) oraz pozostała do zapłaty część kredytu na zakup sprzętu. Na uzasadnienie wniosku o rozliczenie nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny stron podała, że pokrywała wspólne długi stron z pieniędzy otrzymanych ze sprzedaży majątku odrębnego. Podała nadto, że wniosek o ustalenie nierównych udziałów w majątku dorobkowym wynika z tego, iż przez okres małżeństwa to wnioskodawczyni głównie pracowała w gospodarstwie, zajmowała się płaceniem rachunków i formalnościami, a uczestnik nadużywał alkoholu, nie angażował się w pracę i spędzał czas ze znajomymi. Podniosła, że to na niej spoczyły obowiązki związane z utrzymaniem rodziny, uczestnik zaś zamiast przyczyniać się do powstawania majątku wspólnego stron, powodował jego uszczuplenie.

W odniesieniu do stanowiska uczestnika przedstawionego na rozprawie w dniu 19.02.2015 r. wnioskodawczyni podała, że przyczepkę samochodową, rozrzutnik, kosiarkę rotacyjną i wał łukowy zakupiła przed ślubem. Drugą kosiarkę strony kupiły po ślubie. Koń, siodło i samochód osobowy A. (...) zostały kupione ze środków uzyskanych ze sprzedaży nieruchomości, będącej jej majątkiem odrębnym, co jak podała zgodnie z art. 33 pkt 10 kro wchodzi w skład majątku odrębnego wnioskodawczyni. Podała, że podobnie należy potraktować stado krów, bowiem wnioskodawczyni posiadała je już przed małżeństwem. Kwestionowała także wartości wskazane przez uczestnika, np. prasy belującej czy garażu blaszanego. Ostatecznie wnioskodawczyni zgodziła się na spłatę uczestnika, wnosząc o rozłożenie spłaty na 3 półroczne raty.

Uczestnik K. B. co do zasady nie kwestionował konieczności podziału majątku wspólnego. Nie zgodził się jednak z jego składem, sposobem podziału proponowanym przez byłą małżonkę przedmiotów majątkowych oraz ich wartością. W toku postępowania oświadczył, że w wyniku podziału majątku chciałby otrzymać to co jest na działce, tj. płytę gnojną wartą 50.000 zł. Nie zgodził się z wyceną ruchomości zaproponowaną przez biegłego. Ostatecznie podał, że może wziąć wszystkie meble, całe wyposażenie domu i spłaci żonę. Podniósł nadto, że chciałby przejąć wszystkie inne ruchomości nawet te potrzebne do pracy w gospodarstwie, bo ich ceny są zaniżone. Argumentował, że mieszkając z żoną, razem pracowali w gospodarstwie. Kwestionował wszystkie sporządzone w sprawie opinie biegłych.

Sąd ustalił, co następuje:

Przed zawarciem małżeństwa z uczestnikiem S. B. (1), z domu W., nabyła od A. M. gospodarstwo rolne, położone we wsi L., gm. M. wraz z inwentarzem żywym oraz maszynami rolniczymi znajdującymi się w tym gospodarstwie, tj. ciągnik U. (...), przyczepa samozbierająca do siana, przyczepa dwuosiowa, przyczepa jednoosiowa, rozrzutnik obornika, siewnik do zboża, kosiarka rotacyjna, siewnik do nawozów (...), grabiarka pięciogwiazdowa do siana, pług ciągnikowy, brony, kultywator, kopaczka jednorzędowa do ziemniaków, dmuchawa stojąca do siana z silnikiem, rozdrabniacz do zboża z silnikiem, obsypnik ziemniaków, piła tarczowa do drzewa, parnik elektryczny, waga do zboża, wyposażenie garażu: spawarka dwufazowa, szlifierka elektryczna, imadło. Jednocześnie w dniu 8.07.2002 r. wnioskodawczyni nabyła od tego samego sprzedającego ciągnik rolniczy W. t-25, nr rej. (...).

(**dowód:** umowa kupna sprzedaży wraz z oświadczeniem- k. 125)

Wnioskodawczyni S. B. (1) i uczestnik K. B. zawarli związek małżeński w dniu 15.10.2004 r. w M., z którego posiadają jedno dziecko: S. B. (2).

(**dowód:** wniosek- k. 2-7)

K. B. przed zawarciem związku małżeńskiego nie pracował i nie miał własnych źródeł dochodów. Relacje między małżonkami nie układały się dobrze. Uczestnik w trakcie małżeństwa pomagał żonie sporadycznie. Głównie to ona prowadziła gospodarstwo. Nie pracował zawodowo. Często bywał poza domem. Małżeństwo stron zostało rozwiązane przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego w Olsztynie z dnia 20.08.2013 r. w sprawie VI RC 534/13, który uprawomocnił się w dniu 14.09.2013 r.

(**dowód:** wniosek- k. 2-7, zeznania świadków na rozprawie w dniu 18.12.2014 r.- k. 86v, kopia wyroku- k. 10)

W dniu 28.11.2005 r., tj. po zawarciu małżeństwa, małżonkowie B. otrzymali od rodziców uczestnika: S. i T. B. w drodze umowy darowizny sporządzonej w formie aktu notarialnego, repozytorium A (...), działkę nr (...) o pow. 0,2102 ha. W chwili zawierania umowy darowizny działka była już zabudowana budynkiem obory i połową budynku stodoły. Małżonkowie darowiznę przyjęli na prawie wspólności ustawowej, z przeznaczeniem na cele rolne.

(**dowód:** kopia aktu notarialnego- k. 23-25, odpis z księgi wieczystej- k. 53-54, 78-80)

Na mocy umowy sprzedaży zawartej w formie aktu notarialnego dnia 18.05.2009 r. (Rep. A Nr (...)) S. A. i K. A. małż. B. nabyli od S. (...) własność niezabudowanej nieruchomości rolnej, oznaczonej nr geod. 26 o pow. 1,9400ha gruntu za cenę 20.850 zł. Na jej zakup w dniu 13.05.2009 r. zawarli umowę o kredyt inwestycyjny w wysokości 12.000 zł. (**dowód:** kopia aktu notarialnego- k. 17-22, umowa o kredy inwestycyjny- k. 11-16, odpis zwykły księgi wieczystej- k. 74-77,)

W dniu 5.05.2006 r. strony zawarły z (...) S.A. z siedzibą w W. umowę kredytu na utworzenie lub urządzenie gospodarstwa rolnego na gruntach własnych lub dzierżawionych przez kredytobiorcę w wysokości 40.280 zł. Umowa kredytu obejmowała zakup maszyn i urządzeń rolniczych 2 szt.- prasa rolująca Z-562 wraz z aplikatorem oraz owijarka bel Z-552.

(**dowód:** umowa kredytu w (...) S.A. – k. 47-51)

Ze sprzedaży majątku osobistego, tj. działek nr (...) wnioskodawczyni S. B. (1) spłaciła pozostałą część kredytu zaczerpniętego na zakup działki nr (...), tj. 3.007,01 zł oraz pozostałą część kredytu zaczerpniętego za zakup sprzętu rolniczego, tj. 25.740 zł. Uczestnikowi zaś dała kwotę 16.400 zł na zakup i remont samochodu M. (...) oraz na zakup motocykla marki H..

(**dowód:** kopia aktu notarialnego- k. 26-34, kopia aktu notarialnego potwierdzającego skład majątku wnioskodawczyni przed zawarciem małżeństwa- k. 37-45, zaświadczenie- k. 35, historia rachunku- k. 36, oświadczenie- k. 52)

W dniu 1.12.2012 r. S. B. (1) zawarła umowę sprzedaży, której przedmiotem był pojazd marki O. (...). Pojazd został sprzedany w czasie trwania związku małżeńskiego stron za kwotę 6000 zł , a więc w dacie ustania wspólności małżeńskiej składnika tego już nie było i wobec tego nie podlegał on podziałowi. Inaczej niż pozostałe składniki majątkowe i tak : w dniu 5.09.2014 r. wnioskodawczyni sprzedała prasę zwijającą (...)Fach Z-562, rok produkcji 2006 za cenę 20.000 zł. Dnia 14.09.2014 r. dokonała zaś sprzedaży garażu metalowego, którego cenę strony ustaliły na kwotę 1000 zł. W dniu 15.10.2014 r. wnioskodawczyni sprzedała Ł. K. silos paszowy (...) za kwotę 1000 zł, który nabyła od sprzedającego (...) Zakładu Produkcyjno-Handlowego za kwotę 3.129,30 zł.

(**dowód:** umowa kupna-sprzedaży- k. 104, faktura VAT- k. 103, umowa kupna- sprzedaży- k. 105, umowa kupna-sprzedaży- k. 106, umowa sprzedaży samochodu- k. 107)

W dniu 16.01.2013 r. wnioskodawczyni kupiła konia, którego cena została ustalona na 7.000 zł i została zapłacona w całości w dniu podpisania umowy. Nabyła nadto samochód A. (...) za cenę 12.000 zł. W trakcie trwania wspólności majątkowej małżeńskiej wnioskodawczyni nabyła również agregat prądotwórczy w cenie 3.500 zł oraz pilarkę spalinową w cenie 1.599 zł.

(**dowód:** umowa kupna-sprzedaży- k. 108v, faktura za zakupiony samochód- k. 109, faktura za agregat prądotwórczy- k. 110, karta gwarancyjna pilarki spalinowej- k. 111)

W opinii z dnia 24.01.2016 r. biegły sądowy z zakresu geodezji i (...) dokonał wyceny działki nr (...) o pow. 1,9400ha, której wartość określił na 25.802 zł. Nadto w oparciu o w/w opinię oraz opinię uzupełniającą z dnia 22.08.2016 r. z działki (...) o pow. 0,2102ha i wartości 62.268 zł wydzielił dwie działki: 22/5 o pow. 0,1131ha i wartości 33.756 zł oraz 22/6 o pow. 0,0971ha i wartości 28.512 zł. Biegły w odniesieniu do zarzutów i wątpliwości stron podtrzymał powyższą opinię z dnia 24.01.2016 r. w całości.

(**dowód:** opinia biegłego sądowego– k. 144-178, zeznania biegłego na rozprawie w dniu 23.06.2016 r.- k. 264-267, uzupełniająca opinia – k. 294-297)

Na potrzeby przedmiotowej sprawy niezbędnym było powołanie biegłego sądowego z zakresu wyceny ruchomości majątku wspólnego stron. Biegły zaznaczył, że brak podczas oględzin niektórych ruchomości majątkowych

podlegających wycenie zobligował biegłego do wyceny aempirycznej, wysoce prawdopodobnej, opartej na informacjach zawartych w aktach, przedstawionych przez strony w trakcie oględzin. W odniesieniu do zarzutów stron postępowania biegły podtrzymał w całości swoją opinię.

(**dowód:** zeznania biegłego na rozprawie w dniu 23.06.2016 r.- k. 264-267, opinia biegłego S.– k. 218-229)

Biegły sądowy z zakresu wyceny ruchomości przedłożył także opinię uzupełniającą na polecenie tut. Sądu, której przedmiotem była wycena ruchomości stanowiących wyposażenie domu zamieszkałego przez wnioskodawczynię, w szczególności mebli pokojowych, kuchennych i sprzętu AGD oraz płyty gnojeńskiej usytuowanej na działkach nr (...). Biegły zwrócił uwagę na bardzo silne skonfliktowanie stron podczas oględzin utrudniające przeprowadzenie czynności. Biegły mógł wycenić jedynie te składniki majątkowe, które mu strony ujawniły. W odniesieniu do pozostałych składników majątkowych – zwłaszcza pozostających w posiadaniu uczestnika postępowania np. poidła czy grzejnik do wody(zob.k.264) Sąd przyjął ceny przez niego wskazane, które ostatecznie nie zostały przez wnioskodawczynię zakwestionowane. Podobnie przyjęto do podziału ceny składników majątkowych, których ukrycie zarzucał uczestnik byłej żonie. Chodzi o telewizor i dwie wieże. Ostatecznie przyjęto ceny wynegocjowane na ostatniej rozprawie(zob.k.346).

(**dowód:** opinia uzupełniająca biegłego S.– k. 311-324, decyzja o pozwoleniu na budowę zbiornika na gnojówkę, protokół odbioru wykonanych robót, zgłoszenie zakończenia budowy, decyzja, faktura, umowa o roboty budowlane- k. 272-279)

Sąd zważył, co następuje:

Złożony przez wnioskodawczynię wniosek o podział majątku wspólnego zasługiwał na uwzględnienie jedynie częściowo.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe doprowadziło do ustalenia stanu faktycznego w przedstawionym kształcie. Ustalając stan faktyczny niniejszej sprawy Sąd oparł się przede wszystkim na dowodach z dokumentów, w szczególności w postaci poświadczonych za zgodność z oryginałem aktów notarialnych potwierdzających prawa stron do wskazanych we wniosku nieruchomości, dokumentów potwierdzających skład majątku osobistego i wspólnego małżonków, a w szczególności na przedłożonych w sprawie opiniach biegłych sądowych z zakresu wyceny ruchomości i nieruchomości wchodzących w skład majątku wspólnego. Sąd oparł się również na wypowiedziach uczestników postępowania i zeznaniach świadków, gdyż zasadniczo, co do okoliczności istotnych dla sprawy, są jednolite i korespondują ze sobą. Poza sporem w niniejszym postępowaniu pozostawały okoliczności dotyczące trwania i zakończenia małżeństwa stron. Co do składu i wartości majątku podlegającego podziałowi strony były sporne, jednak żadna z nich nie podważyła skutecznie wniosków płynących ze sporządzonych w sprawie opinii biegłych.

Sprawy o podział majątku wspólnego uregulowane zostały przez przepisy art. 566 i 567 k.p.c. Artykuł 567 § 3 k.p.c. odsyła do przepisów o dziale spadków (art. 680 i następane k.p.c.) te natomiast odsyłają do przepisów o zniesieniu współwłasności (art. 688 k.p.c. w zw. z art. 617 i następane k.p.c.). Jednym z zasadniczych obowiązków Sądu w tego rodzaju postępowaniu jest ustalenie składu majątku wspólnego małżonków (art. 684 k.p.c. w zw. z art. 567 § 3 k.p.c.). Punktem wyjścia do poczynienia tych ustaleń jest art. 31 k.r.o. stanowiący, że z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa obejmująca ich dorobek (wspólność ustawowa) oraz art. 32 § 1 k.r.o., który podaje, iż dorobkiem małżonków są przedmioty majątkowe nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej przez oboje małżonków lub przez jednego z nich. W myśl art. 684 k.p.c. dokonując podziału majątku wspólnego Sąd, w pierwszej kolejności, ustala skład i wartość majątku podlegającego podziałowi. Z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków (art. 31 § 1 k.r.o.). Do majątku wspólnego należą w szczególności: pobrane wynagrodzenie za pracę i dochody z innej działalności zarobkowej każdego z małżonków, dochody z majątku wspólnego, jak również z

majątku osobistego każdego z małżonków, środki zgromadzone na rachunku otwartego lub pracowniczego funduszu emerytalnego każdego z małżonków (art. 31 § 2 k.r.o.).

Podstawą do ustalenia składu majątku wspólnego uczestników postępowania były ich oświadczenia w tym zakresie, dokumenty oraz zeznania przesłuchanych w sprawie świadków. Sąd na ich podstawie ustalił, że w skład majątku wspólnego wnioskodawczyni uczestnika wchodzi: nieruchomości gruntowa oznaczona nr geodezyjnym 26 o pow. 1,94ha, położona w L. gmina M., dla której Sąd Rejonowy w Giżycku prowadzi księgę wieczystą o nr (...), nieruchomości wiejska zabudowana oznaczona (...) o pow. 0,2102 ha położona jak wyżej, opisana w księdze wieczystej Sądu Rejonowego w Giżycku pod nr (...), przyczepa dwuosiowa-platforma do bel, przyczepa samochodowa R., ciągnik U. (...) rok produkcji 1972, kosiarka rotacyjna z 2005 r., owijarka do bel, piła spalinowa H. (...), 1 KM, szlifierka kątowna, kosa spalinowa S., motocykl marki H., agregat prądowłórczy, samochód marki M. (...), sprężarka, konwie do mleka- 2 sztuki, zgrabiarka 7-gwiazdowa, komplet kluczy warsztatowych, szlifierka kątowna M., narzędzia drobne, chłodziarko-zamrażarka B., zestaw mebli kuchennych, zamrażarka skrzyniowa W., fotele brązowe 2 szt., segment pokojowy brązowy, kanapa brązowa, segment dwukolorowy pokojowy, stolik ława ciemnobrązowy, kuchnia gazowa I., komplet mebli kuchennych (ława narożna, stół), krzesła tapicerowane 2 szt., telewizor L. (...) 52", laptop M. zdekompletowany, zlewozmywak, okap kuchenny M., szafka łazienkowa z lustrem, lustro łazienkowe z kinkietami, półki narożne drewniane 2 szt., zegar ścienny na baterie, obraz w ramce „różowy nenufar”, ramki do zdjęć 3 szt., karnisz plastikowy 1,5 m., szafka brązowa, szafka na buty, wieża S., wieża L. (...), stolik ława jasny brąz, szafka RTV, łóżko rozkładane, płyta obornikowa i zbiornik na gnojowicę, poidła z rurami 9 szt., podgrzewacz do wody 40 l., dojarka W. (...), środki uzyskane ze sprzedaży garażu blaszanego, silosa paszowego i prasy belującej.

Do majątku wspólnego Sąd w przedmiotowej sprawie nie zaliczył konia, siodła oraz samochodu A. (...). Wymienione elementy zostały kupione przez wnioskodawczynię wprawdzie w czasie trwania związku małżeńskiego (patrz k. 109), ale za środki z jej majątku osobistego (sprzedaż ziemi- umowa z 11.01.2013 r. i 21.12.2012 r.) Potwierdziły to także zeznania świadków- A. W. -k. 117 i A. G.- k.127, którym Sąd dał w pełni wiarę, bowiem wzajemnie korespondują ze sobą. Wbrew twierdzeniom wnioskodawczyni Sąd z kolei uznał, że owijarka do bel jest majątkiem wspólnym małżonków (k. 47 akt, umowa kredytu z 5.05.2006 r.). Całkowita wartość majątku wspólnego małżonków wyniosła 174.912 zł.

Sąd nie uwzględnił żądania S. B. (1) wynikającego z art. 43 § 2 k.r.o. polegającego na ustaleniu nierównych udziałów w majątku wspólnym. Na mocy tego przepisu, z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. Art. 43 § 2 k.r.o. określa dwie przesłanki ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym, które muszą wystąpić łącznie i które pozostają do siebie w takim wzajemnym stosunku, że żadne "ważne powody" nie stanowią podstawy takiego orzeczenia, jeżeli stopień przyczynienia się małżonków do powstania majątku wspólnego jest równy, a jednocześnie - nawet różny stopień przyczynienia się małżonków do powstania tego majątku nie stanowi podstawy ustalenia nierównych udziałów, jeżeli nie przemawiają za tym "ważne powody" (por. Postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 kwietnia 2013 r., sygn. akt IV CSK 553/12, Lex nr 1353257). Pojęcie "przyczynienia się do powstania majątku" w rozumieniu art. 43 § 2 k.r.o. obejmuje także powiększenie majątku przez jednego z małżonków w wyniku zdarzenia losowego, które nie nastąpiłoby bez podjęcia przez niego określonego działania (OSNC-ZD 2014/2/24). Z treści art. 43 § 1 k.r.o. wynika domniemanie równości udziałów w majątku wspólnym. Jest to oczywiście domniemanie, które może zostać obalone za pomocą odpowiednich dowodów (art. 6 k.c.). Na gruncie niniejszej sprawy wnioskodawczyni nie wykazała, by istniała ważna przyczyna w ustaleniu nierównych udziałów w przyczynieniu się do powstania majątku wspólnego. Rozważając tę kwestię Sąd miał na uwadze pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia 02.10.1997 r. sygn. II CKN 348/97 (publ. Lex nr 479357), zgodnie z którym „ważnym powodem”, o którym mowa w art. 43 § 2 k.r.o. nie może być sam tylko negatywny stosunek małżonka do budowy domu i fakt, że fizycznie nie pomaga przy jego wznoszeniu. Konieczne bowiem byłoby wykazanie nagannego postępowania małżonka polegającego na tym, że w sposób rażący lub uporczywy nie przyczynił się do powstania dorobku stosownie do swoich sił i możliwości. Nie były więc wystarczające depozycje wnioskodawczyni, że były mąż nadużywał alkoholu i zaniedbywał obowiązki wynikające z posiadania gospodarstwa rolnego, gdyż z

samego tego faktu nie wynika to, w jaki sposób mógł uczestnik przyczynić się do powstania majątku. Nie dość więc, że wnioskodawczyni nie przedstawiła stosownych dowodów na potwierdzenie uszczuplenia majątku przez uczestnika, do czego była zobowiązana na zasadzie art. 6 k.c., to jeszcze nie znalazła pokrycia w zgromadzonym materiale dowodowym teza, by uczestnik nie przyczynił się do powstania majątku wspólnego poprzez brak jego pracy w gospodarstwie. Zwłaszcza, że wnioskodawczyni podała, iż do pewnego czasu uczestnik pracował w gospodarstwie (k. 266). Powyższe przemawiało przeciwko uwzględnieniu żądaniu wnioskodawczyni ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym, więc majątek wspólny został podzielony zgodnie z dyspozycją art. 43 § 1 k.r.o. W związku z tym, że wartość całego majątku wspólnego istniejącego w dacie podziału wyniosła 152.812 zł, kwotowo równe udziały stron w majątku wspólnym wynoszą po 76.406 zł.

Zgodnie z dyspozycją art. 618 § 1 k.p.c. w postępowaniu o zniesienie współwłasności sąd rozstrzyga także spory o prawo żądania zniesienia współwłasności i o prawo własności, jak również wzajemne roszczenia współwłaścicieli z tytułu posiadania rzeczy. Integralną część niniejszego orzeczenia stanowiły plany biegłego sądowego J. O. z dnia 24.01.2016 r. i 22.08.2016 r. Na jego podstawie wydzielono dwie działki: o (...) o powierzchni 0,1131 ha i wartości 33.756 zł oraz działkę o nr (...) o pow. 0,0971 ha i wartości 28.512 zł. Na wyłączną własność uczestnika Sąd przyznał nieruchomości oznaczoną nr 22/5, położoną w L., gm. M. oraz ruchomości: ciągnik U. C-355, kosiarka rotacyjna, szlifierka kątowna, kosa spalinowa S., motocykl marki H., samochód marki M. (...), sprzężarka, konwie do mleka 2 szt., komplet kluczy warsztatowych, szlifierka kątowna M., narzędzia drobne, poidła z rurami 9 szt., podgrzewacz do wody 40 l. Łącznie wartość przyznanych mu składników wyniosła 55.416 zł. Pozostałe składniki Sąd przyznał na wyłączną własność wnioskodawczyni, a ich łączna wartość wyniosła 119.496 zł. W tym zakresie Sąd miał na uwadze stanowisko stron wyrażone na rozprawie w dniu 23.06.2016 r. (zwłaszcza k. 266). Na ich podstawie można było ustalić, które składniki znajdują się u uczestnika. Wynika z nich, że uczestnik zabrał ciągnik U., samochód marki M. (...), motocykl marki H., kosiarkę rotacyjną, sprzężarkę, 2 konwie, narzędzia warsztatowe, kosę spalinową S., podgrzewacz do wody (k. 264) oraz poidła z rurami (k. 264). Wnioskodawczyni nie wykazała, by uczestnik zabrał siłownik do przyczepy oraz ramę rozrzutnika. Nie wiadomo gdzie są te składniki, zatem nie zostały one włączone do majątku wspólnego małżonków.

W zakresie wartości nieruchomości i ruchomości Sąd oparł się na opiniach biegłych sądowych. Ostatecznie także strony nie wniosły zastrzeżeń do opinii (patrz. rozprawa dnia 15.11.2016 r.- k. 345). W ocenie Sądu sporządzone w tym celu opinie biegłych sądowych uzupełniają się i tworzą spójną całość. Biegli w sposób prawidłowy merytorycznie sporządzili te opinie i wywiedli z nich logiczne wnioski. Dlatego też Sąd uznał je za wartościowy materiał dowodowy i przyjął wynikające z nich wartości nieruchomości oraz ruchomości. Sąd dokonał więc podziału majątku dorobkowego stron w oparciu o art. 623 k.p.c.

W zakresie żądania wnioskodawczyni nakładów z majątku odrębnego na majątek wspólny stron i rozliczenie tych nakładów w niniejszym postępowaniu Sąd miał na uwadze treść art. 45 § 2 k.r.o. Zgodnie z nim każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów, które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności. Zwrotu dokonuje się przy podziale majątku wspólnego, jednakże sąd może nakazać wcześniejszy zwrot, jeżeli wymaga tego dobro rodziny. Przepisy tego artykułu stosuje się odpowiednio w wypadku, gdy dług jednego z małżonków został zaspokojony z majątku wspólnego. Dobro rodziny, o którym mowa w art. 45 § 2 k.r.o. rozumieć należy szeroko i interpretować zgodnie z celem powołanego przepisu. Celem tym jest doprowadzenie do dokonania w jednym postępowaniu kompleksowego rozliczenia kwestii majątkowych między byłymi małżonkami (a więc uniknięcia równoległego prowadzenia postępowania o podział majątku i zwrot nakładów, lecz uwzględnienia tych nakładów w rozstrzygnięciu o podziale majątku wspólnego), por. Wyrok Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z dnia 5 grudnia 2012 r., sygn. akt. I ACa 589/12, Lex nr 1254506. Przypomnieć należy, że przepis art. 45 k.r.o. stanowi, iż każdy z małżonków powinien zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Może żądać zwrotu wydatków i nakładów,

które poczynił ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny. Nie można żądać zwrotu wydatków i nakładów zużytych w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności. Zatem w przypadku rzeczy (przedmiotów majątkowych) przynoszących dochód, nakłady konieczne nie podlegają zwrotowi na podstawie art. 45 k.r.o. W literaturze i orzecznictwie przyjmuje się, że nakładami koniecznymi są wydatki, których celem jest utrzymanie normalnego stanu rzeczy umożliwiającego normalne (zgodne z jej przeznaczeniem) korzystanie. Nakłady poczynione w innym celu pozostaną poza granicami nakładów koniecznych, a zatem podlegać będą rozliczeniu na podstawie art. 45 § 1 k.r.o. Poza nakładami koniecznymi odróżnia się w nauce nakłady użyteczne i zbytkowne. W orzecznictwie Sądu Najwyższego dokonując dystynkcji między poszczególnymi kategoriami nakładów, wyrażono zdanie, że przez nakłady konieczne należy rozumieć nakłady, których celem jest utrzymanie rzeczy w stanie zdolnym do normalnego z niej korzystania (np. remonty bieżące, kapitalne). Nakładami użytecznymi natomiast są nakłady poczynione w celu ulepszenia rzeczy (np. inwestycyjne), zwiększające wartość rzeczy, na której zostały poczynione (por. np. wyrok Sąd Najwyższego z 13 kwietnia 1983 r. (IV CR 67/83, OSNC 1983, Nr 11, poz. 186).

Przechodząc na grunt przedmiotowej sprawy Sąd wziął pod uwagę, że wszystkie nakłady związane z remontem na dom stanowiący majątek osobisty S. B. (1) i na oborę (w znacznej części obora znajduje się na działce nr (...), którą byli małżonkowie B. otrzymali w darowiźnie od rodziców uczestnika, czyli stanowi ona ich majątek wspólny, a nakłady z majątku wspólnego na wspólny nie podlegają rozliczeniu) robione były jeszcze przed ślubem stron i następnie przed urodzeniem dziecka. Do nakładów przed ślubem (konkubinatem) zastosowanie ma przepis art. 226 k.c. (o żądaniu samoistnego posiadania; one mają charakter procesowy). Pozostałe nakłady, tj. dokonane po ślubie należało rozpatrywać w kontekście art. 45 § 2 k.r.o. Nie były to nakłady nadzwyczajne. Raczej służyły zachowaniu substancji mieszkaniowej i zapobieżeniu dewastacji budynku oraz zapewnieniu lokum rodziny i mającego przyjść na świat dziecka. Remonty nie miały charakteru prac zmieniających użyteczność budynku, podwyższających jego walory użytkowe- lecz w istocie zmierzały jedynie do zachowania substancji i stanu budynku. W trakcie małżeństwa zachodziła uzasadniona gospodarczo konieczność dokonywania napraw i remontów zmierzających do zastąpienia elementów budynku podlegających naturalnemu wyeksploatowaniu i zużyciu. O ile zatem nowe elementy zastępowały w rozwoju technologicznym elementy remontowane i prace polegające na ich wbudowaniu w miejsce zużytych elementów nie miały charakteru ulepszeń (nie podnosiły funkcjonalności budynku) lub nakładów zbytkownych (nie miały za zadanie służyć wyłącznie zaspokojeniu potrzeb estetycznych) to nie ma podstaw do tego, by uznać, że poczynione nakłady remontowe nie były nakładami koniecznymi i że doszło do ulepszenia budynku. Podobnie ocenić należy wymianę okien, o której mówiła wnioskodawczyni. Z materiału procesowego nie wynika, by wymiana ta była powodowana innymi względami, niż fakt zużycia i utrata właściwości termicznych przez okna pierwotnie zamontowane. Nie zmienia tej oceny fakt wymiany okien z drewnianych na wykonane z plastiku. Okna plastikowe nie stanowiły bowiem w tamtym czasie (w roku 2006) produktu ekskluzywnego (zbytkownego) i są również obecnie w powszechnym obrocie, zastępując w istocie stolarkę okienną drewnianą stosowaną w okresie wznoszenia budynku. Zatem przyjmując należy, że w tym czasie nastąpiła zmiana technologiczna na rynku (powszechna stała się oferta okien wykonanych z plastiku) i wymiana zużytych okien drewnianych na nowe, wykonane z tego materiału nie stanowiła ulepszenia lecz mieściła się granicach nakładów koniecznych związanych z utrzymaniem budynku w należyтым stanie. Analogicznie oceniać należy inne czynności remontowe, na które powoływała się wnioskodawczyni. Wszystkie te prace miały charakter prac remontowych (naprawczych) a nie nakładów użytkowych lub zbytkownych w podanym wyżej rozumieniu.

Wymaga szczególnego zaakcentowania, że to z majątku osobistego wnioskodawczyni pochodziły środki na dokonywane nakłady. Wszystkie krowy, znajdujące się w gospodarstwie stanowiły wyłącznie własność wnioskodawczyni. To jedynie z mleka, które dawały uczestnik miał zapewnione nie tylko bieżące utrzymanie, ale także zaspokojenie swojego hobby (motocykle, auta). W toku postępowania uczestnik nie wykazał, by źródłem jego utrzymania była inna praca. Nie wykazał tego w jakim stopniu i w jakiej wysokości czynił nakłady na majątek wspólny małżonków. Jego twierdzenia w tym zakresie pozostawały gołosłowne.

W oparciu zatem o powyższe co do zwrotu nakładów z majątku wspólnego na osobisty wnioskodawczyni Sąd przyjął następujące wyliczenia. W dacie podziału wartość całego majątku wspólnego wynosi 152.812 zł (174.912 zł -22.000 zł).

W związku z tym, że oddalono wniosek o ustalenie nierównych udziałów to kwotowo równe udziały stron w majątku wspólnym wynoszą po 76.406 zł (152.812zł :2). Sąd w niniejszej sprawie przyznał wnioskodawczyni składniki o łącznej wartości 97.496 zł (119.496 zł- 22.000 zł) a więc za dużo o 21.090 zł i tyle winna dopłacić uczestnikowi. Kwotę tę należy zwiększyć o 1/2 części tego, co sprzedała. Sprzedała bowiem składniki za 22.000 zł, więc uczestnikowi należy się z tego 11.000 zł. W związku z tym: 21.090 zł + 11.000 zł= 32.090 zł, tyle zatem powinien otrzymać uczestnik. Jednak z uwagi na to, że wnioskodawczyni spłaciła z majątku odrębnego wspólne długi w kwocie 28.747,01 zł to uczestnik musi jej połowę tej kwoty zwrócić, tj. 14.373,50 zł. Wobec tego 32.090 zł-14.373,50 zł = 17.716,50 zł. Kwota 17.716,50 zł stanowi zatem spłatę udziału uczestnika, która uwzględnia to, co otrzymał w wyniku podziału majątku powiększone o 1/2 tego ile ona otrzymała ze sprzedaży majątku wspólnego po rozwodzie i pomniejszone o 1/2 kwoty, którą ona wydatkowała ze swojego majątku osobistego (sprzedaż działek stanowiących majątek osobisty) na wspólnie zaciągnięte kredyty.

Ustalona kwota spłaty ukształtowała się na poziomie, na gruncie przedmiotowej sprawy, niskim. Z tego powodu Sąd ustalił termin płatności całości spłaty na 1 miesiąc od uprawomocnienia się niniejszego postanowienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie do dnia zapłaty, co zapewni realne spełnienie obowiązku. Oczywistym jest, iż ułożenie kwestii spłaty wymaga z jednej strony uwzględnienia usprawiedliwionego interesu osoby uprawnionej do spłaty, ale z drugiej strony nie może abstrahować od możliwości płatniczych zobowiązanego. Wnioskodawczyni wniosła o podział majątku dorobkowego w dniu 19.09.2014 r., zaś rozstrzygnięcie w tym przedmiocie tut. Sąd wydał w dniu 29.11.2016 r. Już zatem w tym czasie wnioskodawczyni mogła gromadzić kwotę obejmującą część zasądzonej spłaty. Uczestniczka winna działać w sposób przemyślany i racjonalny, a tym samym przynajmniej przewidywać, że istnieje ewentualność, iż Sąd – po kompleksowym rozpoznaniu sprawy – zasądzi kwotę tytułem spłaty uczestnika. Niezależnie od powyższego S. B. (1) nie wykazała zdaniem tut. Sądu, by zapłata kwoty tytułem spłaty uczestnika jednorazowo była niemożliwa lub bardzo utrudniona albo narażałaby ją na niepowetowane szkody. Zdaniem tut. Sądu rozłożenie należności na raty płatne w żądanym przez wnioskodawczynię zakresie nie zmieni jej sytuacji finansowej. Przeciwno rozłożeniu zasądzonych świadczenia na raty przemawiała także to, że wnioskodawczyni dokonywała terminowo spłat zaciągniętych kredytów i jest osobą operatywną, posiadającą predyspozycje i niezbędne umiejętności, które przy odpowiednim zaangażowaniu pozwolą jej spłacić w krótszym okresie sumę należną uczestnikowi. W ocenie Sądu zatem nie ma przesłanek do rozłożenia kwoty na trzy półroczne raty, o co wносиła wnioskodawczyni.

Mając powyższe na uwadze i uwzględniając stanowiska stron, na podstawie przywołanych przepisów, Sąd orzekł jak w punkcie I., II., III., IV i V sentencji postanowienia,

O kosztach postępowania orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. , o czym jak w pkt VI sentencji postanowienia.

O kosztach sądowych Sąd orzekł w myśl art. 113 ust. 1 pkt 4 Ustawy z dnia 28.07. 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, o czym jak w pkt VII sentencji postanowienia.